

Kvittering på innsendt høringssvar på Høring - NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov

Høringens saksnummer: 19/2580 EO TRR/bj

Høring: Høring - NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov

Levert: 02.12.2019 22:11

Svartype:

Gruppering av høringsinstanser: Forsknings- og undervisningsinstitusjoner

Avsender: Det juridiske fakultet, UiT, Markus Hoel Lie

Kontaktperson: Markus Hoel Lie

Kontakt e-post: markus.lie@uit.no

Her følger høringssvar fra universitetslektor Kristin Solberg og professor Markus Hoel Lie ved Det juridiske fakultet på Universitetet i Tromsø.

Til § 2 Lovens virkeområde

b) *andre i saker hvor de uøver offentlig myndighet.*

Det virker for kort å bare skrive *andre* her. Bør suppleres med et par ekstra ord, for eksempel *andre organer, andre instanser, andre rettssubjekt.*

Til § 6 Definisjoner

Første og andre ledd.

Det er en klar forbedring at enkeltvedtak og forskrift defineres hver for seg uten bruk av hjelpebegrepet vedtak.

Vi mener det ikke er gunstig å videreføre ordene *rettigheter og plikter* i definisjonen. Det har opp gjennom årene vært utallige eksempler på at dagens vedtaks-definisjon tolkes for snevert ved at ordlyden "bestemmende for rettigheter" bare anses å omfatte de tilfeller der personen har eller påberoper seg et rettskrav. En bør i stedet bruke *rettsstillingen*, slik det opprinnelig sto i loven og forarbeidene.

Det bør gjøres tydeligere at oppramsingen i (1) a) -f) ikke er uttømmende.

Bokstav b) *fast ordning* – Hva menes,? Når blir noe en fast ordning? Behov for en presisering i lovteksten?

Bokstav b) og c) – omtaler tildeling eller opphør. Behov for å føye til *endring*.

Til § 15 Hvordan veiledning skal gis

Andre ledd, første setning gjelder parter og andre sin rett til å snakke med en person i forvaltningsorganet på visse betingelser. Denne retten er ment å

innebære en telefonsamtale eller lignende og omfatter ikke rett til å få snakke med en som kjenner saken. Det må da være innringeren som er den nærmeste til å avgjøre om spørsmålet har aktuelle interesse for vedkommende. At vedkommende har behov for en muntlig samtale, følger av at vedkommende har ringt. Denne siste av de to betingelsene må kunne sløyfes.

Andre ledd andre setning om rett til personlig møte framstår mer som en bestemmelse om sakens opplysning enn veiledningsplikt og bør ses i sammenheng med § 44 i utkastet. Der forutsettes det at partene i mange saker selv medvirker i utredningen av saken. Da kan det være nødvendig for parten å henvende seg til forvaltningen med spørsmål om hva som ytterligere trengs av informasjon om for eksempel faktum.

Det er en svakhet at det heller ikke i andre setning er foreslått en rett for en part i en forvaltningssak til å få snakke med en som kjenner saken (jussen, vurderingstema og hva de har og eventuelt mangler av faktum.). Det kan være av stor betydning for en part å ha en slik rett, og det kan vise seg at fordelene for sakens opplysning og tilliten til forvaltningen veier opp tidsbruk og effektivitetstap for forvaltningen.

Den foreslåtte ordlyden tyder på at det er forvaltningen som skal kunne avgjøre om det er nødvendig med et personlig møte av hensyn til sakens opplysning. Dette virker snevrere enn *part som har saklig grunn* for det i fvl. § 11 d. første ledd.

Det er mange innbyggere som rapporterer om store vanskeligheter med å få relevante svar ved telefonhenvendelser til forvaltningen, særlig til store forvaltningsorgan som NAV og Skatteetaten.

Til § 17 Saksbehandlingstid og foreløpig svar.

Tredje ledd inneholder ingen plikt til å gi en forklaring tilfor parten på hvorfor saken vil bli vesentlig forsinket ut over det som er forespeilet.

Etter dagens § 11 a. annet ledd skal et foreløpig svar redegjøre *for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere*. Selv om det i praksis oftest gi standardiserte årsaker, som stor saksmengde eller lignende, er det likevel grunn til å beholde en slik bestemmelse i lovteksten.

Til § 20 Befaring

Det bør som hovedregel være en plikt til å varsle partene om befaring av hensyn til deres mulighet for å bidra til sakens opplysning. At det i noen tilfeller ikke vil være tid til det, eller det vil innebære vesentlig ulempe å ha parten til stede, kan løses ved at det står skal *som hovedregel* eller *skal normalt* i stedet for *bør*.

Til § 25 Krav til beslutning om delegering

Første ledd: Kravet til skriftlighet bør også gjelde beslutning om delegasjon

internt i et organ. Selv om kommunesektoren har særregler, er det mange statlige forvaltningsorgan som er store. Skriftliggjøring av interne delegasjoner kan være til hjelp både for de tilsatte i organet og for parter og andre, forutsatt at de gjøres åpent tilgjengelig.

Til § 40 Utøving av forvaltningsskjønn

Det bør fremgå direkte av loven at det ikke er adgang til å treffe klart/ grovt urimelige vedtak.

Til § 53 Klagerett

Formuleringen i første ledd bokstav b) – *i vesentlig grad berøres* – virker snevrere enn tvistelovens § 1-3. Noe lignende kan leses ut av merknaden til § 53, side 609 i NOUen. Det er mange gode grunner til at den forvaltningsrettslige klageretten ikke bør være snevrere enn søksmålsadgangen.

Til § 59 Underinstansens behandling av klagen

I andre ledd siste setning foreslår komiteen å beholde dagens formulering om at underinstansen kan rette, endre eller oppheve vedtaket *dersom den finner klagen begrunnet, ...* Dette er en uklar formulering som mange misforstår. I merknaden til bestemmelsen fremgår at underinstansen kan endre osv sitt opprinnelige vedtak *når den finner grunnlag for det – uten* den begrensning i kompetansen som har vært innfortolket i nåværende bestemmelse, at underinstansen bare kan endre vedtaket i klagers favør. Selv om det ikke uttales i merknaden til bestemmelsen at det har vært meningen å utvide underinstansens kompetanse til også å endre til skade for klageren, bør ordlyden i loven klargjøres i samsvar med dagens rettstilstand.

Til § 60 Klageinstansens behandling av klagen

Tredje ledd.

Flertallets forslag til formulering av tredje ledd støttes. Det innebærer en god avveining av nasjonale og kommunale hensyn, og ivaretar rettssikkerheten godt ved at den gir klageren holdepunkt for hva som er relevant og hva som bør vektlegges i klagen.

Til § 74 Ugyldighet

Her kan det i andre ledd fremgå klarere at feil som har virket inn på vedtak som er til partens ugunst, normalt fører til at det er ugyldig. Det er der vedtak er til gunst for en part som har innrettet seg i god tro, at det er behov for å kunne statuere at vedtaket er gyldig på tross av at en feil har virket inn på innholdet.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.